

چغازنبیل

بافت شهری و جنبه‌های
معماری در ایلام باستان

تألیف

دکتر بهزاد معینی نصرآبادی

www.ketab.ir

سرشناسه	مفیدی نصرآبادی، بهزاد، ۱۳۳۹-
عنوان و نام پدیدآور	چغازنبیل: بافت شهری و جنبه‌های معماری در ایلام باستان/ تألیف بهزاد مفیدی نصرآبادی.
مشخصات نشر	تهران: انتشارات دکتر محمود افشار با همکاری سخن، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	۳۴۶ ص.: مصور.
فروست	مجموعه انتشارات تاریخی و ادبی موقوفات دکتر محمود افشار؛ ۳۰۱. گنجینه جغرافیای تاریخی ایران؛ ۵۱.
شابک	۹۷۸-۶۲۲-۷۷۰۶-۲۴-۶
وضعیت فهرست نویسی	فیا
یادداشت	کتابنامه.
عنوان دیگر	بافت شهری و جنبه‌های معماری در ایلام باستان.
موضوع	زیگورات‌ها
موضوع	Ziggurats
موضوع	چغازنبیل
موضوع	Chogha Zanbil (Iran)
رده‌بندی کنگره	DSR۵۵
رده‌بندی دیویی	۹۵۵/۵۳۳۵۰۴۳
شماره کتابشناسی ملی	۸۵۴۷۲۸۸

چغازنبیل

بافت شهری و جنبه‌های
معماری در ایلام باستان

تألیف دکتر بهزاد مفیدی نصرآبادی

کاوه حسن‌میکلو

زینب نورپور جویباری

پژمان واسعی

صدف

آزاده

حقیقت

۲۲۰۰ نسخه

۱۴۰۰

گرافیک، طراحی و مجری جلد

حروفچین و صفحه‌آرا

ویراستار

لیتوگرافی

چاپ متن

صحافی

تیراژ

چاپ اول

ناشر

انتشارات دکتر محمود افشار

خیابان ولی‌عصر، بالاتر از پارک وی، خیابان عارف‌نسب، کوی دبیرسیاقتی (لادن)، شماره ۶

تلفن: ۲۲۷۱۷۱۱۴ دورنما: ۲۲۷۱۷۱۱۵

با همکاری انتشارات سخن

خیابان انقلاب، خیابان دانشگاه، خیابان وحید نظری، پلاک ۴۸

تلفن: ۵-۶۶۹۵۳۸۰۴ دورنما: ۶۶۴۰۵۰۶۲

تلفن تماس برای تحویل کتاب در تهران و شهرستان‌ها

۵-۶۶۹۵۳۸۰۴

فهرست

پیشگفتار.....	۱۷
مقدمه.....	۱۹
- نام ایلام در متون کتبی.....	۱۹
- محدوده جغرافیایی ایلام.....	۲۳
- ذیقورات ها.....	۲۵
فصل اول: نام باستانی شهر ایلامی در جغازنیل و پشینة پژوهش در آن.....	۳۳
فصل دوم: زمینه تاریخی و فرهنگی دوران ایلامی میانه.....	۳۹
فصل سوم: تعیین تاریخ ایجاد شهر و دوران حکومت اوتاش-تپیر.....	۴۵
فصل چهارم: شرایط جغرافیایی جغازنیل و اکوسیستم منطقه.....	۴۹
فصل پنجم: برنامه ریزی ایجاد شهر.....	۵۳
فصل ششم: جنبه آیینی و بُعد سمبولیک شهر در شرق باستان.....	۵۷
فصل هفتم: بررسی ابعاد و جنبه های اندازه گیری در ساختارهای معماری.....	۶۷
فصل هشتم: بررسی خصوصیات ساختاری بناها.....	۷۷
۱- ذیقورات.....	۷۷
۱-۱ شیوه ساخت ذیقورات.....	۷۷
۲-۱ بخش های مختلف ذیقورات.....	۹۳
- معبد اینشوشینک A.....	۹۳
- معبد اینشوشینک B.....	۹۷
- اتاق های انباری طبقه اول ذیقورات.....	۱۰۴
۳-۱ ارتباط بخش های مختلف ذیقورات.....	۱۱۰
۴-۱ بررسی کاربرد بخش های مختلف ذیقورات.....	۱۲۲
۲- معابد مختلف.....	۱۲۷
۱-۲ معبد ایشمه-کرب.....	۱۲۸
۲-۲ معبد کیریریشا.....	۱۳۵
۳-۲ بخش الحاقی در کنار معابد شمال غربی ذیقورات.....	۱۳۸
۴-۲ کارگاه مجاور مجموعه معابد شمال غربی ذیقورات.....	۱۳۹

۱۴۲	۵-۲ معبد نیپریشا
۱۴۴	۶-۲ «معبد» مربع شکل در مجاورت دروازه جنوب شرقی حصار درونی
۱۴۵	۷-۲ «معبد» مربع شکل در مجاورت دروازه غربی حصار درونی
۱۴۶	۸-۲ معبد هیشمیتیک و روهوراتیر
۱۵۳	۹-۲ معبد پینیگیر
۱۵۸	۱۰-۲ معبد اداد و شالا
۱۵۹	۱۱-۲ معبد شیموت و بِلِت-آلی
۱۶۰	۱۲-۲ معبد خدایان ناپراتپ
۱۶۴	۱۳-۲ «معبد نوسکو»
۱۶۶	۱۴-۲ جمع‌بندی خصوصیات ساختاری معابد در چغازنبیل
۱۶۶	- ابعاد معابد
۱۶۹	- تعداد فضاها و نوع آنها
۱۷۰	- ارتباط فضاها با یکدیگر و امکان دسترسی به آنها
۱۷۳	- امکانات تعبیه شده در فضاها
۱۸۲	- جهت ورود به معابد
۱۸۳	۱۵-۲ روند تحول معابد در چغازنبیل
۱۸۸	۳- کاخ‌ها
۱۸۹	۱-۳ کاخ شماره ۲
۱۹۳	۲-۳ کاخ شماره ۳
۲۰۰	۳-۳ خصوصیات کاخ‌ها در چغازنبیل در مقایسه با ساختارهای بزرگ مسکونی در شوش
۲۰۷	۴- آرامگاه‌ها و گورهای چغازنبیل
۲۰۸	۱-۴ نگرشی بر مراسم تدفین
۲۱۱	۲-۴ ساختمان آرامگاه‌ها
۲۲۳	۳-۴ آرامگاه کوچک ۱
۲۲۴	۴-۴ آرامگاه کوچک ۲
۲۲۴	۵-۴ آرامگاه کوچک ۳
۲۲۵	۶-۴ گورها
۲۲۶	۷-۴ موقعیت مقابر و گورها در شهر
۲۲۷	۵- حصارهای شهر و دروازه‌های آنها
۲۲۹	۱-۵ حصار درونی
۲۳۰	- دروازه شمال شرقی حصار درونی
۲۳۰	- دروازه شرقی حصار درونی
۲۳۱	- دروازه بزرگ جنوب شرقی حصار درونی
۲۳۶	- دروازه غربی حصار درونی
۲۳۶	- دروازه شمالی حصار درونی
۲۳۶	- اتاق‌های واقع در ضلع جنوب غربی حصار درونی
۲۳۸	- سیستم دفع آب باران در محوطه حصار درونی
۲۴۱	- کاربرد حصار درونی

۲۴۲	۲-۵ حصار میانی
۲۴۶	- برج «نور جهان» بر روی حصار میانی
۲۵۴	- دروازه بزرگ جنوب شرقی حصار میانی
۲۶۰	- دروازه کوچک جنوب شرقی حصار میانی
۲۶۱	- دروازه جنوب غربی حصار میانی
۲۶۲	- دروازه شمال شرقی حصار میانی
۲۶۴	- راه‌های ارتباطی محوطه مقدس
۲۶۶	- سیستم دفع آب در محوطه حصار میانی
۲۶۷	۳-۵ حصار بیرونی
۲۶۸	- دروازه جنوب شرقی حصار بیرونی
۲۷۲	- مسیرهای محوطه شهر
۲۷۳	- سیستم دفع آب‌های باران در محوطه شهر
۲۸۱	فصل نهم: طراحی بافت شهر و حجم کارهای ساختمانی انجام‌شده
۲۸۱	۱- طراحی بافت شهر
۲۹۰	۲- حجم کارهای ساختمانی در هنگام ایجاد شهر
۲۹۱	۱-۲ حجم خشت، آجر و ملات به کاررفته
۲۹۵	۲-۲ حمل مصالح از محل تولید به محل ایجاد ساختارها
۲۹۷	فصل دهم: سکونت و شیوه اقتصادی شهر
۲۹۹	۱- گستردگی و حجم فضاهای مسکونی در داخل شهر
۳۰۳	۲- ساختار و فضابندی خانه‌های مسکونی
۳۰۴	۱-۲ تحلیل ساختاری خانه‌های محوطه کاوش B
۳۰۹	۲-۲ تحلیل ساختاری بناهای محوطه کاوش C
۳۱۵	۳- خصوصیات اقتصادی بخش مسکونی ۲ در جنوب محوطه حصار میانی
۳۲۳	نمایه
۳۲۵	اسامی اشخاص تاریخی
۳۲۷	اعلام خاص
۳۲۹	اسامی خدایان
۳۳۱	اسامی شهرها و مناطق جغرافیایی
۳۳۳	کتابنامه